

Skupno vstopanje v sanjsko realnost

Vir / Avtor: **Nika Leskovšek**

8. oktober 2014 (nazadnje spremenjeno: 0:06 8. oktober 2014)

Oznake: [Mesto žensk](#)

V bogati ponudbi performansov, ki so se v teh dneh vrstili na Mestu žensk, je izstopal nenavadni, 23-urni participatorni dogodek, ki ga je oblikovala Mala Kline.

Udeleženci performansa Dream Hostel CII so s svojimi sanjami in njihovo vizualizacijo soustvarjali nekakšen kolektivni sanjski zemljevid. Nada Žgank

V okviru »vikend paketa« festivala *Mesto žensk* je že v napovedniku pritegnil dogodek, pod katerega se kot avtorica zasnove podpisuje **Mala Kline**, saj je učinkoval nenavadno in intrigantsko že po vsebinski zasnovi, vsekakor pa po časovnem zastavku: »*Dream Hostel CII* je trajajoči 23-urni performans, na katerem je občinstvo povabljeno, da v DHCII prespi in preživi dan.« Prideš torej tja, v galerijo, ki se za en dan spremeni v hostel, si odbereš eno zločljivih postelj in čakaš, da pridejo sanje, s katerimi boš soustvaril »kolektivni zemljevid sanj«.

Kolikokrat je človeku na voljo zanimiva izkušnja, da lahko spi v umetniškem prostoru? Sodeluje lahko vsakdo. Dogodek je torej participatorne narave, zahteva aktivno sodelovanje vseh prisotnih, in čeprav raziskuje pojav sanj, ki je še bolj efemerne in izmuzljive narave kot plesni dogodek (Mala Kline je vendarle plesalka in koreografinja), ima torej precej opraviti z družbeno, vsekakor pa družabno naravo.

Spanje je lahko tudi »delo«

Ukvarjanje s sanjami v (performativni) umetnosti sicer ni novost. Za enega širši javnosti bolj znanih »sanjskih« performansov oziroma živo instalacijo je, denimo, poskrbela **Tilda Swinton**, ko je nekaj časa hodila spat kar v newyorški Muzej moderne umetnosti. Tu torej ni šlo za razstavo produktov sodobne umetnosti, ampak je bila v galeriji (samo)razstavljen živa umetnost, »speča lepota« med procesom sanjanja. Po drugi strani je šlo za neki zasebni dogodek, ki se daje na ogled v prostoru javnega, čeprav je bilo njegovo notranje delovanje (torej sanjanje) na zunaj pravzaprav nevidno. Podobno bi lahko naključni opazovalec gledal na skupino sanjajočih, zavutih v postelje v razstavnem prostoru na Vošnjakovi, če bi njihovo »imaginacijsko inkubacijo« opazoval od zunaj, skozi izložbena okna. A v *Dream Hostel CII* je vendarle šlo tudi za priklicavanje tega notranjega življenja v realnost.

Tu je še neki povsem drug aspekt sanj ali bolje spanja, na katerega je s svojo serijo fotografij, ki ga prikazujejo spečega v različnih pozah, opozoril hrvaški umetnik **Mladen Stilinović**, ko je serijo poimenoval *Umetnik na delu*. To skrb zbujačo razmerje kapitalistične produkcije, ki obsega vse, je nato v delu pod istim naslovom obširno analizirala Bojana Kunst. No, udeleženci med spanjem vsekakor nismo počivali.

Oblikovanje kolektivnih sanj

Intenzivni performans je kot sklepn del delavnic *Dreamlab* potekal pod vodstvom Male Kline, ki je podala napotke ali raje trike, kako navigirati skozi lastno sanjsko pokrajino, tudi takšne, kako sploh sanjati in teh sanj nato »ne pozabiti« v budnem delu dneva. Udeleženci tako v skupnem, javnem prostoru nekako oblikujejo »kolektivne sanje« tudi v povsem budnem stanju. Morda temu še najbolj ustreza aluzija na **Yoko Ono** in njene »mentalne slike« ter zamisel drugačne skupnosti (*Imagine*); ko bralec njene knjige *Grapefruit* rešuje imaginacijske zanke haikujev oziroma zenovskih koanov – »Leti!« ali »Pošlji vonj na luno!« – pravzaprav realizira neko alternativo. Povsem preprost in za domačo uporabo je tudi *Dream Hostel CII*, le da gre tokrat za reševanje uganke naših lastnih sanj.

Vprašanje je torej, kako skozi sanje oziroma imaginacijo ustvarjati konkretno prisotnost, drugačno bivanje, ki nikoli ni le osebno, pač pa vedno relacijsko, torej v odnosu do drugih (ena prejšnjih delavnic, ki jo je vodila Bonnie Buckner, je nosila pomenljiv naslov »communal dreaming«). Analiza sanj tako ni le osebna ali psihološka, ampak gre za raziskavo temeljev kolektivne, tako rekoč etične in družbene prakse.

V budnem delu si posamezniki tako prek celega dne ne delijo le skupnega bivalnega prostora, pač pa tudi svoje sanje (ne kar vsevprek, ampak spet po natančno določenih postopkih). *Dreamlab* je tako lahko povsem uporabno dramaturško vodilo, kako operirati s podobami (vizualnimi, a tudi emocionalnimi ter arhetipskimi), ki pride prav tudi v konkretni praksi sodobnih scenskih umetnosti; primer sta nagrajeni plesni predstavi Klinetove *Bliss* in *Eden*. Gre pravzaprav za analizo sanj ali umetnosti?

Prelitje v vizualno podobo

Čeprav to zveni abstraktno in nematerialno, Malo Kline kot koreografinjo zanima zbujanje konkretnih senzacij oziroma reakcij v telesu in njihova uporaba (saj veste, po enih sanjah se človek zbudi vesel in kot prerojen, po drugih ga boli glava). Kot metoda Klinetovi služi kabala, ki seveda izhaja iz starodavnega judovskega misticizma, kombinirana s konkretnim arhetipskim materialom iz zahodnjaške tradicije (sanjati jelena niti ni tako slabo), pa tudi s konkretnim, individualnim sanjskim materialom udeležencev (kakšne podobe smo udeleženci nasanjali čez noč). Neposredna risarska intervencija **Izarja Lunačka** je nato omogočila, da so sanjske podobe dobile povsem konkretno vizualno podobo na papirju, kar odpira precej zabavne zmožnosti, kako spisati (ali zrisati) vodnik po lastnih sanjah. Skratka, ponuja (tudi vizualno) mapiranje celostne skupne izkušnje sanjanja in prepoznavanja njegovih vzorcev.

V bistvu pa *Dream Hostel CII* ponuja tudi orodja za reševanje sanjskega vprašanja: kaj naj bi človek pravzaprav spremenil (tudi na povsem telesnem nivoju)? Ko je Franco Berardi - Bifo analiziral duševno patologijo, ki jo prinaša produkcija hiperkapitalizma, je kot ključni pogoj za spremembo mizerne realnosti izpostavil prav zmožnost tega, ali si sploh še zmoremo predstavljati (zamisliti) drugačno realnost. Vprašanje je, kaj bi se zgodilo, če bi bilo udeležencev na *Dream Hostel CII* še več, obdobje tovrstnega sanjskega prakticanja pa bistveno daljše.

Dream Hostel CII. Koncept in koreografija Mala Kline.

Produkcija: Mercedes Klein & Pekinpah/Kink Kong. Mesto žensk, 3. in 4. oktobra.

Naročite si jutranje novice v svoj elektronski nabiralnik!

Registriranim uporabnikom vsako jutro dostavimo izbor člankov iz rubrik, ki si jih po lastni želji izberete v svojem uporabniškem računu.

Registrirajte se, da izkoristite to in druge uporabniške ugodnosti.

Ste že registrirani? [Prijavite se in izberite zelene rubrike.](#)